

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 maja 2017 r. znak i numer sprawy (...) (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w G. odmówił G. S. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 31 sierpnia 2016 r. do 19 października 2016 r. W uzasadnieniu organ wskazał, że z posiadanej dokumentacji wynika, iż w powołanym powyżej okresie G. S. podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę w (...), natomiast tytuł jego ubezpieczenia ustał w dniu 31 sierpnia 2016 r. Dodał, że od dnia 1 grudnia 2013 r. ubezpieczony kontynuuje umowę zlecenia w zakładzie pracy (...) sp. z o.o. Ponadto w okresie od 1 marca 2014 r. do 30 listopada 2016 r. był zatrudniony z tytułu umowy zlecenia w (...)w Ł., co stanowiło tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

G. S. składając odwołanie od tej decyzji wniósł o jej zmianę poprzez przyznanie uprawnień do zasiłku chorobowego. Wskazał, że umowa zlecenie z zakładem (...) sp. z o.o. została przerwana w dniu 1 stycznia 2016 r. Natomiast umowa zlecenia zawarta z (...)w Ł. była kontynuowana od dnia 1 marca 2014 r., lecz w okresie od dnia 15 lipca 2016 r. do 19 października 2016 r. powierzył on wykonywanie zleconych czynności teściowi C. U..

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania w całości wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji z tą różnicą, że powołał się tylko na fakt, iż odwołujący się kontynuował działalność zarobkową na podstawie umowy zlecenia zwartej z (...)w Ł. (a nie także ze spółką (...)), która stanowi tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, po ustaniu ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, co zasadnie skutkowało uznaniem, iż utracił on prawo do zasiłku chorobowego za okres od 31 sierpnia 2016 r. do 19 października 2016 r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W okresie od dnia 18 sierpnia 2016 r. do 19 października 2016 r. G. S. przebywał na zwolnieniu lekarskim z powodu depresji.

Niesporne, a nadto dowód: zaświadczenia lekarskie zawarte w aktach rentowych organu, przesłuchanie G. S. w charakterze strony – k. 11 w zw. z k. 13, zeznania świadka M. U. – k. 12-13.

W okresie od 1 kwietnia 2016 r. do października 2017 r. G. S. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. na stanowisku kierownika produkcji. Jego stosunek pracy rozwiązał się w trybie art. 55 § 1¹ k.p. na skutek oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracodawcy, złożonego pracodawcy pod koniec października 2017 r. Po powrocie ze zwolnienia lekarskiego w dniu 20 października 2016 r. G. S. stawiał się do pracy przed bramą zakładu pracy, ale okazało się, że zakład pracy jest zamknięty a produkcja wstrzymana. Do grudnia 2016 r. przychodził codziennie rano pod bramę zakładu pracy, ale zakład pracy cały czas był zamknięty. Ostatecznie w październiku 2017 r. zdecydował się rozwiązać umowę o pracę w trybie art. 55 § 1¹ k.p. Wcześniej nie otrzymał od pracodawcy oświadczenia o rozwiązaniu umowy. Pomimo tego G. S. został wyrejestrowany przez pracodawcę z ubezpieczeń społecznych już w dniu 31 sierpnia 2016 r.

Dowód: zaświadczenia lekarskie zawarte w aktach rentowych organu, przesłuchanie G. S. w charakterze strony – k. 11 w zw. z k. 13,

G. S. zawarł w dniu 1 marca 2014 r. z (...)w Ł. umowę zlecenia, która jest corocznie przedłużana. Na podstawie umowy zlecenia ubezpieczony wykonuje czynności porządkowe na cmentarzu w W., m.in. kosi trawę. Z tego tytułu otrzymuje miesięczne wynagrodzenie w wysokości 180-200 zł netto.

W okresie niezdolności do pracy w okresie od 15 lipca 2016 r. do 19 października 2016 r. nie wykonywał żadnych prac wynikających z tejże umowy, natomiast powierzył jej wykonywanie swojemu teściowi M. U.. Cierpiąc na depresję nie był on w stanie wykonywać w ww. okresie żadnej pracy. Wynagrodzenie z tytułu wykonania umowy wpływały nadal

na rachunek bankowy G. S., zaś M. U. poprosił o rozdysponowanie zarobionych przez siebie pieniędzy w ten sposób, aby wydać je na wnuczkę a córkę G. S.. Tak też G. S. uczynił.

Dowód: wydruk z systemu (tytuły ubezpieczenia) – w aktach ZUS, przesłuchanie G. S. w charakterze strony – k. 11 w zw. z k. 13, zeznania świadka M. U. – k. 12-13.

W okresie choroby od 15 lipca 2016 r. do 19 października 2016 r. G. S. nie łączyła także żadna umowa ze spółką (...). Umowę agencyjną z tą spółką miał on zawartą w okresie od 1 lipca 2015 r. do 29 lutego 2016 r. i od 1 listopada 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Dowód: wydruk z systemu (tytuły ubezpieczenia) – w aktach ZUS.

Decyzją z dnia 9 maja 2017 r. znak i numer sprawy (...) (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w G. odmówił G. S. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 31 sierpnia 2016 r. do 19 października 2016 r. z uwagi, iż po ustaniu tytułu ubezpieczenia kontynuował on pracę zarobkową na podstawie umowy zlecenia.

Dowód: decyzja z dnia 9.05.2017 r. – w aktach ZUS

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie.

Zaskarżoną decyzję Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. oparł o treść przepisu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 372). Zgodnie z tym przepisem - zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiąca tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniająca prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Przepis ten przewiduje wyłączenie prawa do zasiłku chorobowego, gdy osoba niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego nie podlega żadnemu ubezpieczeniu, natomiast kontynuuje lub podejmuje działalność zarobkową uprawniającą ją do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 października 2003 r., II UK 176/03, wyrok z dnia 27 lutego 2001 r., III AUa 91/01, OSA 2001/11/42).

Analiza materiału dowodowego zebranego w sprawie w postaci zeznań odwołującego się G. S. (co do wiarygodności, których Sąd nie miał żadnych wątpliwości) prowadzi do wniosku, iż organ błędnie przyjął, iż ustal tytuł ubezpieczenia chorobowego G. S. z tytułu umowy o pracę z dniem wyrejestrowania go z ubezpieczeń przez pracodawcę (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w G.. Jak wynika z zeznań odwołującego się, jego stosunek pracy z tą spółką ustal dopiero pod koniec października 2017 r. na skutek złożonego przez niego oświadczenia o rozwiązaniu umowy bez wypowiedzenia z winy pracodawcy z uwagi na „porzucenie przez pracodawcę zakładu pracy”. Wcześniejszy fakt wyrejestrowania odwołującego się z ubezpieczeń społecznych przez pracodawcę nie miał to żadnego znaczenia, stanowiąc jedynie dokonanie czynności technicznej. Zgodnie bowiem z art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2017.1778 j.t.) – obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. W myśl zaś art. 11 ust. 1 ustawy – obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu podlegają osoby wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3 i 12.

Z powyższych przepisów wynika zatem, że odwołujący się, w okresie trwania stosunku pracy z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w G., a więc także w okresie choroby od dnia 15 lipca 2016 r. do 19 października 2016 r., posiadał tytuł do obowiązkowego objęcia go ubezpieczeniem chorobowym i takim ubezpieczeniem z mocy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych był objęty. Podkreślić przy tym należy, że tytuł ubezpieczenia powstaje od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania stosunku pracy. Jeżeli zaś pracodawca nie odprowadzał za niego

należnych składek na ubezpieczenia społeczne, to rzeczą organu było ich ściągnięcie. Zgodnie bowiem z art. 68 ust. 1 pkt 1c ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych - do zakresu działania Zakładu (Ubezpieczeń Społecznych) należy między innymi realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Brak prawa do zasiłku chorobowego G. S. możnaby zatem rozpatrywać jedynie w kontekście przepisu art. 17 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, stanowiącego, że ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Sytuacja taka nie miała miejsca w niniejszej sprawie, bowiem odwołujący się w okresie niezdolności do pracy, nie wykonywał żadnej pracy zarobkowej. Jedyna umowa łącząca go (poza umowa o pracę) w okresie niezdolności do pracy - umowa zlecenia z (...)w Ł. dotycząca prac porządkowych na cmentarzu – nie była wykonywana przez niego. Jak wynika z zeznań odwołującego się i zgodnych z nimi zeznań świadka M. U., na czas niezdolności do pracy odwołujący się powierzył wykonywanie tych czynności zastępczo swojemu teściowi M. U., gdyż sam, cierpiąc na depresję, nie był w stanie wykonywać żadnej pracy. Wynagrodzenie z tytułu wykonania tejże umowy (180 – 200 zł miesięcznie) teść odwołującego polecił zaś przeznaczyć na potrzeby wnuczki, a córki odwołującego się.

Na marginesie tylko należy wskazać, iż nawet przy przyjęciu, iż ustalił tytuł ubezpieczenia odwołującego się i miał do niego zastosowanie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, to z tych samych względów co powyżej, brak byłoby podstaw do pozbawienia go prawa do zasiłku chorobowego za okres od 15 lipca 2016 r. do 19 października 2016 r.,

Zasiłek chorobowy zastępuje utracony zarobek. Ryzykiem chronionym jest w tym przypadku niemożność wykonywania (kontynuowania lub podjęcia) każdej działalności zarobkowej, zarówno tej, której wykonywanie dawało tytuł do objęcia ubezpieczeniem, jak i wykonywanej równoległe z taką działalnością, a ponadto jakiegokolwiek nowej działalności dającej źródło utrzymania. Jeżeli po ustaniu tytułu ubezpieczenia dojdzie do kontynuowania lub podjęcia działalności zostanie ona objęta ubezpieczeniem chorobowym (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 2012r., I UK 13/12, LEX nr 1218583).

Odmawiając G. S. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 31 sierpnia 2016 r. do 19 października 2016 r. organ rentowy wskazał, iż G. S. kontynuował działalność zarobkową na podstawie umowy zlecenia, która stanowiła tytuł do objęcia dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym, po ustaniu ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Materiał dowodowy (omówiony wcześniej) pozwolił na stwierdzenie, iż wbrew stanowisku organu, że odwołujący się nie wykonywał żadnych czynności związanych z wykonywaniem działalności zarobkowej w okresie niezdolności do pracy. Odwołujący się nie podjął wówczas żadnych czynności w ramach zawartej z (...)w Ł. umowy zlecenia ani nie osiągnął żadnego dochodu, a wykonywanie czynności zleconych przez (...)w Ł. powierzył teściowi M. U.. Tymczasem wspólną cechą przyczyn wyłączaających prawo do zasiłku chorobowego na podstawie art. 13 omawianej ustawy jest istnienie źródeł dochodów: czy to z ubezpieczenia społecznego (emerytura lub renta), z Funduszu Pracy (zasiłek dla bezrobotnych) czy też z własnej kontynuowanej lub podjętej działalności zarobkowej (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 r., III ZP 11/2001, OSP 2002, z. 12, poz. 599).

Sąd przyjął jednocześnie za miarodajne dla poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz wyjaśnienia samego odwołującego się i zeznania świadka M. U., które nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Mając na uwadze powyższe sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżone orzeczenie w sposób wskazany w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

4. (...)

21.11.2017 r.